

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Sammanträdesdatum
2024-12-17

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10243

Organ
Regionstyrelsen

Samrådsyttrande på förslag till ny översiktsplan för Askersunds kommun

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslag till yttrande över samrådsförslag till ny översiktsplan för Askersunds kommun godkänns som Region Örebro läns svar till Askersunds kommun.

Sammanfattning

Region Örebro län har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslag till ny översiktsplan för Askersund kommun. Förslaget är framtaget enligt Boverkets ÖP-modell, vilket gör planen överblickbar och lättillgänglig. Planen har ett tydligt landsbygdsperspektiv som tar avstamp i sju delområden och dess unika karaktärer. Kommunens spridda bebyggelse påverkar resmönster och kompetensförsörjning. Strategier för bebyggelseutveckling och infrastruktur är tydligt knutna till stråk som leder mot Askersund och Åsbro, som är de huvudsakliga orter där byggnation föreslås koncentreras och där störst utbud av offentlig service och hållplatser för kollektivtrafik kan tillhandahållas. Riksväg 50 och 49 utgör kommunens viktigaste vägar för gods- och persontransporter. Järnvägen genom kommunen, som på sikt byggs om till dubbelspår och får en ny dragning norr om Åsbro, utgör också viktig transportinfrastruktur.

Ärendebeskrivning

Askersunds kommun har tagit fram ett samrådsförslag till ny kommunomfattande översiktsplan. Planen är framtagen enligt Boverkets digitala ÖP-modell, vilket gör den tydlig, tillgänglig och överblickbar.

Planen anger inget uttalat mål för befolkningstillväxt, utan har i stället ett fokus på befolkningens demografiska sammansättning. Kommunen har en strävan mot en ökad andel personer i arbetsför ålder, för att upprätthålla välfärden och

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Sammanträdesdatum
2024-12-17

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10243

uttrycker därför en vilja att fler barnfamiljer flyttar till kommunen. Kommunens tydliga landsbyggsprägel innebär att befolkningen är spridd på många platser i kommunen, en tredjedel av befolkning bor på landsbygden, en tredjedel bor i mindre orter och en tredjedel i staden. Även arbetsplatser är utspridda i kommunen, vilket gör att kompetensförsörjningen bygger på goda pendlingsmöjligheter.

Utifrån den befintliga strukturen med stor geografisk spridning av bostäder och arbetsplatser, vill kommunen erbjuda bra möjligheter att bo och verka på många platser. Det tydliggörs i delområdenas respektive utvecklingsinriktningar. Askersund och Åsbro pekas ut som de tätorter som har bäst förutsättningar för tillväxt, med utvecklingsmöjligheter ska även ges utmed bebyggelsestråk och förtätningsområden som pekas ut i utvecklingsinriktningen.

Askersund tillhör Örebros arbetsmarknadsregion. Det starkaste pendlingsstråket är utmed väg 50. Orterna med störst arbetspendling till och från Askersund är Örebro, Kumla och Hallsberg. Hallsbergs järnvägsstation fyller en viktig funktion även för Askersunds kommun när det kommer till arbetspendling. Närheten till järnvägsknuten Hallsberg och det pågående arbetet med att bygga dubbelspår mellan Hallsberg och Degerön gör att Åsbro lyfts fram som en ort med god utvecklingspotential, där kommunen gärna ser ett tågstopp i framtiden.

Region Örebro läns synpunkter på förslaget

Avgränsning av Region Örebro läns yttrande

Region Örebro län har som ambition att tillföra en regional och storregional dimension till den kommunala fysiska planeringen. Region Örebro läns samrådsyttrande tar sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin, RUS, med fokus på tre av de tio utvecklingsområdena, vilka bedöms ha störst påverkan på mark- och vattenanvändningen.

Rus prioriterade område Kompetensförsörjning och matchning

Detta prioriterade område syftar i första hand till att nå balans mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Askersund tillhör Örebros arbetsmarknadsregion och det starkaste pendlingsstråket är via väg 50. Ambitionen i planen är att koncentrera såväl bostäder som arbetsplatser till goda kollektivtrafiklägen. Tillsammans med en utveckling av digitala tjänster ges förutsättningar att främja god kompetensförsörjning och matchning på

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Sammanträdesdatum
2024-12-17

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10243

arbetsmarknaden.

Översiktsplanens intentioner, givet kommunens utgångsläge med en betydande spridning av befolkning och arbetsplatser över stora geografiska ytor, ger goda förutsättningar för måluppfyllelse av detta målområde.

RUS prioriterade område Transporter och infrastruktur

Järnvägen genom Askersund är en del av godsstråket genom Bergslagen där det nu planeras för dubbelspår mellan Hallsberg och Degerön och delvis ny dragning förbi Åsbro. Tillsammans med de närbelägna järnvägsknutarna i Hallsberg och Örebro ingår sträckan i TEN-T nätverket (Trans European Transport Network), som är av storregional och nationell betydelse för godstransporter. En annan betydelsefull planerad infrastruktursatsning är den mellan Oslo och Stockholm som kommunen ser som positiv och något kommunen kan dra nytta av trots att den inte lokaliseras inom kommunen. Jämta järnvägen utgör riksvägarna 50 och 49 kommunens prioriterade transportinfrastruktur och har stor betydelse för såväl gods- som persontransporter. För tillgängligheten på landsbygden är även det mindre vägnätet betydelsefullt.

Längs riksvägarna 50 och 49 pekar kommunen ut dels cykelvägar, dels linjelagd kollektivtrafik. Utmed dessa sträckor finns också bytespunkter markerade, där pendlarparkeringar för cykel och bil ska tillgängliggöra kollektivtrafiken för resenärer. Region Örebro län ser positivt på att kommunen planerar för denna typ av bytespunkter för pendling och utbyggnad av gång- och cykelnät som stödjer och bygger underlag för linjelagd kollektivtrafik. Det bidrar positivt till uppsatta mål om ökad andelen kollektiva resor, och minska trängsel i andra delar av länet.

När det gäller de tre nya bytespunkterna Hammar, Olshammar och Nydalen, tillsammans med de framtida förbindelser för linjelagd kollektivtrafik som kommunen pekar ut söder om Askersund på respektive sida om Vättern, gör Region Örebro län bedömningen att resandeunderlaget idag är för litet för att bära busslinjer. Östergötland har gjort motsvarande bedömning när det gäller linjetrafik på väg 50 söder om kommungränsen, mellan Nykyrka och vidare mot Motala.

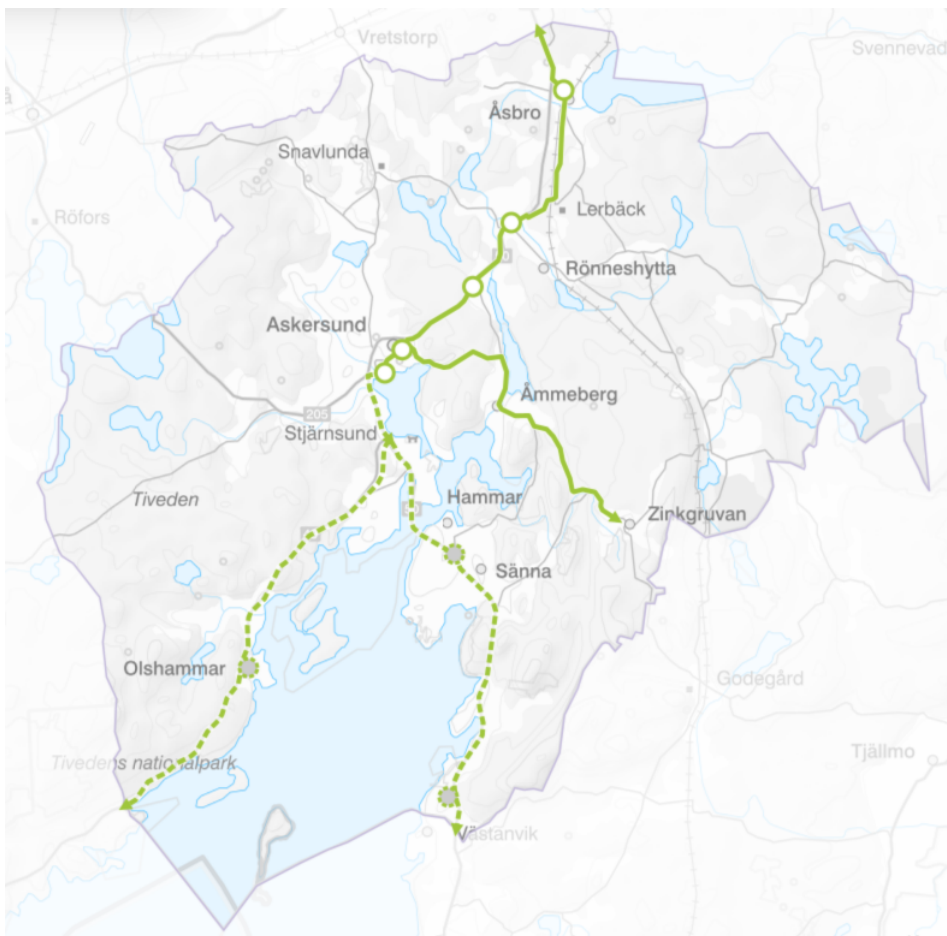
I förslaget till översiktsplan nämns att kommunen på sikt vill möjliggöra för ett tågstopp i Åsbro. Orternas befolkningsunderlag är idag för litet för att möjliggöra ett tillräckligt tillskott av resenärer som kan motivera tågstopp på

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Sammanträdesdatum
2024-12-17

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10243

orterna. Därtill behöver det vägas in att tågstopp påverkar restidskvoten för resenärer från andra orter vilket kan påverka pendlingsbenägenheten för resenärer i en större geografi. Principer för när etablering av ny station kan vara befogade finns redovisade i Trafikförsörjningsprogram för Örebro län 2022-2030. Översiktsplanen möjliggör dock för bebyggelseberedskap motsvarande minst 1000 fler invånare i Åsbro och betydande ytor för verksamhetetableringar.

Kartan visar förbindelser och bytespunkter för kollektivtrafik. Streckande linjer och punkter illustreras framtida stråk och bytespunkter.

RUS prioriterade område Bostadsförsörjning och attraktionskraft

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) har illustrerat hur de generella förutsättningarna er ut för tillkommande bebyggelse beträffande boendets tillgång till transportsystemet för arbetsmarknad, skola, fritidssysselsättning

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Sammanträdesdatum
2024-12-17

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10243

samt offentlig och kommersiell service.

Översiktsplanen pekar ut Askersund och Åsbro de orter i kommunen med störst möjlighet att möta en befolkningstillväxt och samtidigt tillhandahålla ett bredare bostadsutbud när det kommer till olika bostadstyper och upplåtelseformer, än vad som är möjligt i andra delar av kommunen. Förutsättningarna för att tillhandahålla offentlig och kommersiell service, liksom pendling med kollektivtrafik till jobb och studier är som bäst i dessa orter.

Askersund är dock en utpräglad landsbygdskommun, med bostäder och arbetsplatser utspridda över stora delar av kommunen. Det innebär utmaningar med långa fysiska avstånd och begränsad tillgänglighet till arbete, skola och allehanda serviceutbud för flera kommunmedborgare. Region Örebro län vill därför lyfta vikten av digital infrastruktur integreras som ett viktigt perspektiv i samhällsplaneringen, vid sidan av andra typer av kommunikationer, för att komplettera och öka tillgängligheten i en landsbygdskommun som Askersund. Digital infrastruktur fyller en viktig funktion när det kommer till tillgänglighet till arbete, studier och service, bland annat i form av hälso- och sjukvård. I den regionala handlingsplanen för bredband tydliggörs nationella och regionala mål för att säkra en robust tillgång till bredband i hela länet.

Region Örebro län ser det som positivt att kommunen nämner drönantransporter som ett viktigt transportsätt som på sikt kommer bli allt vanligare. Det visar på en planeringsberedskap i en viktig mellankommunal angelägenhet.

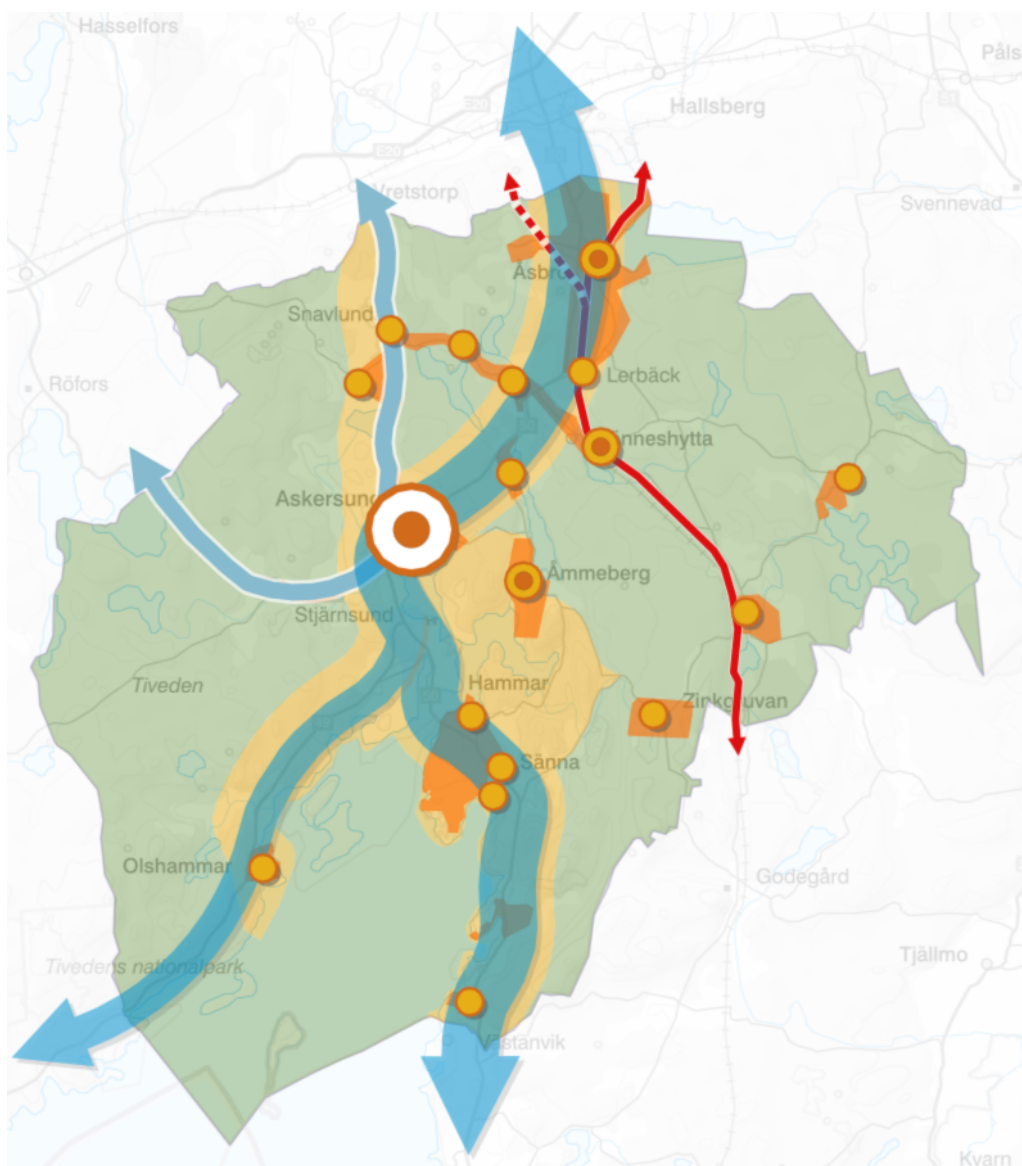
Det är positivt att Askersund så tydligt tar avstamp i kommunen som landsbygdskommun och framhäver jordbruksmarken som viktig att värna. Detta tydliggörs inte minst i att jordbruksmark som i gällande översiktsplan pekas ut som exploaterbar, i samrådsförslaget är borttagna. I stället har nya platser för etableringar föreslagits på skogsmark som ligger i anslutning till väg 50 och med närhet till befintlig byggnation. Läsbarheten i planen skulle dock öka om jordbruksmarken återgavs i ett kartsikt.

Översiktsplanens inriktning bedöms i hög utsträckning stämma översyns med den regionala utvecklingsstrategin inom målområde Bostadsförsörjning och attraktionskraft och har därmed möjlighet att bidra till en stark regional utveckling.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Sammanträdesdatum
2024-12-17

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10243

Kartans blå linjer illustrerar de viktigaste transportstråken på. Tjockleken på linjen återspeglar hur betydelsefulla stråken är. Röd linje visar befintlig järnvägssträckning. Streckad röd linje illustrerar ny järnvägsdragning förbi Åsbro. Askersund är markerad som kommunens centralort. Åsbro, Rönneshytta och Åmmeberg är serviceorter. Kommunens mindre bostadsorter ligger som på ett pärlband utmed transportstråk. I bakgrunden återges bebyggelse typer, orange ytor är sammanhängande bebyggelse, gula ytor är landsbygd och gröna ytor är skogsbygd.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Sammanträdesdatum
2024-12-17

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10243

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

En översiktsplan är inte juridiskt bindande och då Region Örebro län saknar rådighet över genomförandet kan inte heller yttrandet över förslaget få några konsekvenser för miljö-, barn-, och jämställdhetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Översiktsplanen innebär inga ekonomiska konsekvenser för Region Örebro län.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen den 17 december 2024

Förslag till samrådsyttrande.

Askersunds kommuns samrådshandlingar.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Askersunds kommun